

MHMPXP4PG3B9

Vážený pan

Váš dopis zn./ze dne	Č.j. MHMP 1429919/2016 Sp. zn. S-MHMP 1100025/2011 ZIO	Vyřizuje / linka Mgr. Jana Masopustová / 2903	Datum 19.08.2016
		Počet listů 10/ příloh -	

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [REDACTED], nar. [REDACTED] v [REDACTED], bytem [REDACTED], [REDACTED], právně zastoupeného [REDACTED], [REDACTED], rozhodnutí odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 18. 10. 2011, č. j. ÚMČP1 91150/2010/1, kterým nebylo vyhověno žádosti jmenovaného o vydání osvědčení o státním občanství České republiky podle ustanovení § 20 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, pro nezletilého [REDACTED], nar. [REDACTED] v [REDACTED], trvale bytem společně s odvolatelem, a rozhodl takto:

podle ustanovení § 90 odst. 1 písmene b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se odvoláním napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ruší a věc se vrací správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

Odůvodnění

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 18. 10. 2011, č. j. ÚMČP1 96969/2010/1, nebylo vyhověno žádosti [REDACTED] o vydání osvědčení o státním občanství České republiky podle ustanovení § 20 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a

pozbyvání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, pro nezletilého [REDACTED]. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně nejprve zrekapituloval průběh dosavadního řízení ve věci. Dále uvedl, že z výsledků šetření a z předložených dokladů vyplývá, že žadatel [REDACTED], nar. [REDACTED] v [REDACTED], který je osvojitelem nezl. [REDACTED], je státním občanem České republiky. Podle § 1 odst. 2 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbyvání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů se při posuzování, zda je fyzická osoba státním občanem České republiky, popřípadě zda byla do dne 31. 12. 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky, postupuje podle předpisů platných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby. Podle § 3a cit. zákona dítě, jehož alespoň jeden osvojitel je státním občanem České republiky, nabyvá státního občanství České republiky dnem právní moci rozsudku o osvojení. Vzhledem k tomu, že platná právní úprava nepodrobuje cizozemská rozhodnutí o osvojení dítěte samostatnému řízení o uznání, konzultoval správní orgán prvního stupně projednávanou věc s Nejvyšším soudem, Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí a s Ministerstvem spravedlnosti České republiky. Správní orgán prvního stupně v této souvislosti citoval § 74 odst. 2 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož mohou dítě nezrušitelně osvojit pouze manželé nebo jeden z manželů, který žije s některým s rodičů v manželství, anebo pozůstalý manžel po rodiči nebo osvojiteli dítěte, pouze výjimečně i osamělá osoba. Společně mohou dítě osvojit podle § 66 odst. 1 zákona o rodině pouze manželé, přičemž manželstvím je podle § 1 odst. 1 zákona o rodině trvalé společenství muže a ženy založené zákonem stanoveným způsobem. Manželství dvou osob stejného pohlaví české právo nezná. Podle § 13 odst. 2 zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, brání trvajícím partnerství, aby se některý z partnerů stal osvojitelem dítěte. Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že podle českého práva není možné, aby bylo dítě osvojeno společně dvěma muži nebo dvěma ženami, ani jednotlivcem, který žije v registrovaném partnerství. Přitom není rozhodující, v jakém právním svazku žijí dotyčné osoby v zahraničí. Podle § 4 odst. 4 písmene c) zákona č. 155/2006 Sb., o registrovaném partnerství, do partnerství nemůže vstoupit osoba, která již dříve uzavřela manželství nebo která již dříve vstoupila do partnerství anebo do obdobného svazku osob stejného pohlaví v zahraničí, a její manželství nebo partnerství anebo obdobný svazek trvá. Současně podle § 6 odst. 2 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, kdo chce uzavřít nové manželství, je povinen prokázat, že jeho dřívější manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné. Osoba, která dříve uzavřela registrované partnerství nebo obdobný svazek osob stejného pohlaví v zahraničí, je povinna prokázat, že toto partnerství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné. Správní orgán prvního stupně dále

vedl, že právního předpisu cizího státu nelze použít, pokud by se účinky tohoto použití přičily takovým zásadám společenského a státního zřízení České republiky a jejího právního řádu, na nichž je nutno bez výhrad trvat (§ 36 zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním – výhrada veřejného pořádku). Cizí rozhodnutí nelze uznat ani vykonat, jestliže uznání by se přičilo českému veřejnému pořádku (§ 64 písmeno d) cit. zákona). Výhrada veřejného pořádku je ustanovení právního řádu, které umožňuje a také zavazuje odmítnout výjimečně použití ustanovení cizího právního řádu, kterého se má v daném případě použít na základě tuzemské kolizní normy, jestliže by účinky tohoto použití v oblasti tuzemského práva byly zásadně nepřijatelné. Pro takovéto nepřijatelné účinky je také nutno odmítnout uznat cizí rozhodnutí. Na základě výše uvedeného dospěl správní orgán prvního stupně k závěru, že osvojení nezletilého [REDAKCE] [REDAKCE] žadatelem nelze podle českého práva uznat, neboť žadatele nelze považovat za individuálního osvojitele v situaci, kdy je z předložené dokumentace známo, že k osvojení došlo ve Spojených státech společně s další osobou mužského pohlaví. Z tohoto důvodu nelze dle názoru správního orgánu prvního stupně vydat nezletilému osvědčení o státním občanství České republiky. Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že se nedomnívá, že by v předmětném řízení opomenul blaho nezletilého dítěte a jeho právo na rodiče, neboť z rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie je zřejmé, že nezletilý byl osvojen společně dvěma osobami, a to francouzským státním občanem a žadatelem. Nezletilý se narodil na území Spojených států, má státní občanství Spojených států a podle práva státu Kalifornie jsou osvojitelé jeho rodiči. Nezletilý tedy není osobou bez státního občanství a jeho práva nejsou v tomto směru omezena. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo právnímu zástupci žadatele doručeno dne 20. 10. 2011.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal [REDAKCE] prostřednictvím svého právního zástupce v zákonné lhůtě dne 4. 11. 2011 odvolání, v němž správnímu orgánu prvního stupně vytýkal extenzivní a svévolnou interpretaci právních předpisů, jež opomíjí základní účel institutu osvojení a v tomto kontextu zejména institutu nabytí státního občanství osvojením podle § 3a zákona č. 40/1993 Sb., jímž je zájem dítěte a ochrana jeho práv a právního postavení včetně ochrany jeho právního vztahu s osvojitelem. Odvolatel namítal, že správní orgán prvního stupně porušil ustanovení § 2 správního řádu a postupoval v rozporu s mezinárodními smlouvami dle čl. 10 Ústavy ČR, přičemž překročil svoji pravomoc ve věcech vydání osvědčení o státním občanství a zároveň zasáhl do práv dotčených osob způsobem přičícím se principu zdrženlivosti a jím přijaté řešení je v rozporu s veřejným zájmem. Dle odvolatele správní orgán prvního stupně v řízení opomenul zájem nezletilého, resp.

se jím v řízení zabýval zcela povrchně a formalisticky, přičemž naplnění či ošetření zájmu dítěte odůvodnil restriktivní úvahou založenou na spekulativních východiscích. Tím se dopustil nepřipustné ingerence do rodinné a soukromé sféry nezletilého a upřel uznat jeho státní občanství. V tomto kontextu odvolatel odkázal na čl. 2, 3, 5, 7 a 8 Úmluvy o právech dítěte a cituje z nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. IV ÚS 695/2000. Dále odvolatel odkázal na čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv s tím, že má za to, že správní orgán I. stupně svým rozhodnutím nezletilému de facto odpírá právo na rodiče. Odvolatel rovněž vyjádřil svůj nesouhlas se způsobem, jímž správní orgán prvního stupně posoudil naplnění blaha dítěte. Dle názoru odvolatele neměl správní orgán prvního stupně hledět na okolnosti, za jakých je zájem dítěte ošetřen mimo jeho působnost, tedy mimo území České republiky. Odvolatel dále správnímu orgánu prvního stupně vytýkal, že opomenul ošetření zájmu dítěte na území České republiky, když pouze odkázal na to, jakým způsobem je blaho dítěte ošetřeno na území Spojených států. Odvolatel zdůraznil, že na poskytnutí ochrany právnímu postavení dítěte v působnosti České republiky má zásadní právní zájem, neboť právní status dítěte v České republice se s ohledem na rozhodnutí správního orgánu nachází v naprostém právním vakuu. Ošetření zájmu a blaha dítěte při činnosti správního orgánu takto nemůže být zhojeno odkazem na činnost cizozemských státních orgánů. Dále odvolatel uvedl, že má za to, že úvaha správního orgánu prvního stupně, podle níž nelze rozhodnutí soudu státu Kalifornie uznat z důvodu rozporu s veřejným pořádkem, je v rozporu se zákonem. Dle názoru odvolatele není veřejným pořádkem České republiky kterékoli ustanovení českého právního řádu, nýbrž pouze ta ustanovení, na nichž je nutno bez výhrady trvat. Odvolatel odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 4196/2007, podle něhož se musí jednat o rozpor s veřejným pořádkem takového stupně, který by porušoval základní principy českého právního řádu. Odvolatel uvedl, že jako základní principy právního řádu vnímá základní principy demokratického právního státu vyjádřené v základních ustanoveních Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod a dále obecné právní principy jednotlivých právních odvětví. To, že dle zákona o rodině je možné společně osvojit dítě pouze ze strany manželů, ani to, že podle § 13 odst. 2 zákona o registrovaném partnerství brání trvajícím partnerství tomu, aby některý z partnerů osvojil dítě, odvolatel nepovažuje za základní princip českého právního řádu. Odvolatel vytýkal správnímu orgánu I. stupně extenzivní interpretaci pojmu veřejného pořádku ve smyslu zákona o mezinárodním právu soukromém a vyjádřil názor, že tento princip správní orgán prvního stupně vztáhl na ustanovení, jež nelze považovat za principiální. Odvolatel dále konstatoval, že rovněž podle práva Kalifornie je základním právním principem blaho dítěte. Pokud byly splněny předpoklady pro rozhodnutí o osvojení, nebyl dle názoru odvolatele dán prostor pro to, aby státní orgán formalisticky popřel

zájem dítěte na základě extenzivní interpretace právních předpisů. Odvolatel dále namítal, že správní orgán prvního stupně zpochybnil vážnost a povahu rozhodnutí soudu státu Kalifornie, čímž vyvolal situaci, v níž Česká republika nedostává svým mezinárodním závazkům vůči Spojeným státům. Odvolatel dále uvedl, že správní orgán prvního stupně byl při rozhodování vázán ústavními a mezinárodněprávními požadavky na ochranu soukromého a rodinného života nezletilého, které mají přednost před ustanoveními zákonného pořádku. Správní orgán prvního stupně však dle názoru odvolatele postupoval opačně, když upřednostnil zákonné předpisy před předpisy ústavními a mezinárodními, zejména když nepoměřil vnitrostátní právní předpisy (§ 13 odst. 2 zákona o registrovaném partnerství a § 66 odst. 1 zákona o rodině) s ustanoveními čl. 8 a čl. 14 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, která je součástí veřejného pořádku ČR. V této souvislosti odvolatel odkázal na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (Loizidu proti Turecku - 1995, Salguiero da Silva Mouta proti Portugalsku – 1999, E. B. proti Francii – 2008) a rezoluce Evropského parlamentu. Správní orgán prvního stupně měl tedy zejména posuzovat, zda odepření ochrany rodinnému vztahu nezletilého založenému cizozemským rozhodnutím, je v souladu s neopominutelným požadavkem na ochranu rodinného života nezletilého a v tomto kontextu tedy s jeho zájmem a blahem. Odvolatel uvedl, že vnitrostátní právní úprava, která nedovoluje osvojení dítěte osobám ve formalizovaném partnerství osob stejného pohlaví, nemůže být dostatečným východiskem pro učinění závěru o tom, že již existujícímu osvojení, resp. osvojení založenému cizozemským rozhodnutím, bude odepřena ochrana ve formě uznání takového rozhodnutí pro rozpor s veřejným pořádkem. K odvolání odvolatel přiložil rozhodnutí Nejvyššího soudu Republiky Slovinsko ze dne 28. 1. 2010, č. j. II Ips 462/2009, který v obdobné věci dospěl k závěru, že nelze odmítnout uznání rozhodnutí o osvojení s odkazem na rozpor s morálkou, resp. se základními právními principy. S přihlédnutím k výše uvedenému odvolatel navrhl, aby rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání, příp. aby bylo v odvolacím správním řízení jeho žádosti vyhověno.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy o podaném odvolání rozhodl dne 17. 8. 2012 tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání odvolací správní orgán zejména uvedl, že nezletilý [REDAKCE] se narodil dne [REDAKCE] v [REDAKCE]. Rozhodnutím Nejvyššího soudu Kalifornie ze dne 25. 5. 2007, sp. zn. RA 07319625, byl nezletilý společně osvojen odvolatelem [REDAKCE] a francouzským státním občanem [REDAKCE]. Osvojitelé na výzvu

správního orgánu prvního stupně upřesnili, že uzavřeli manželství podle práva státu Kalifornie. Odvolatel na základě výše uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie požádal dne 17. 6. 2010 o vydání osvědčení o státním občanství České republiky pro nezletilého [REDAKCE] podle ustanovení § 20 zákona č. 40/1993 Sb. v platném znění. Současně předložil rodný list nezletilého vydaný státem Kalifornie dne 18. 7. 2008, v němž je jako otec nezletilého zapsán [REDAKCE] nar. [REDAKCE], a jako matka nezletilého je zapsán odvolatel. Odvolací správní orgán konstatoval, že v daném řízení je spornou otázkou, zda nezletilý nabyt osvojením státní občanství České republiky podle ustanovení § 3a cit. zákona, podle něhož dítě, jehož alespoň jeden osvojitel je státním občanem České republiky, nabývá státního občanství České republiky dnem právní moci rozsudku o osvojení. Za klíčové pro rozhodnutí v předmětné věci považoval odvolací správní orgán posouzení, zda výše zmíněné rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého lze uznat na území České republiky. K této otázce odvolací správní orgán konstatoval, že skutečnost, že platná právní úprava nepodrobuje cizozemská rozhodnutí o osvojení dítěte samostatnému řízení o uznání, neznamena, že každé takové rozhodnutí bude na území České republiky bez dalšího uznáno. Správní orgány nemohou pro absenci samostatného a procesně upraveného řízení o uznání cizozemského rozhodnutí o osvojení nezletilého zcela rezignovat na posouzení splnění zákonných podmínek pro uznání tohoto rozhodnutí na území České republiky. Odvolací správní orgán dále uvedl, že předmětné rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého tak podléhá neformálnímu způsobu uznání podle § 65 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, v platném znění, tj. uznání se nevyslovuje zvláštním výrokem, ale příslušný orgán po posouzení splnění podmínek pro uznání cizozemského rozhodnutí k tomuto rozhodnutí přihlédně, jako by šlo o rozhodnutí soudu České republiky. V této souvislosti tedy odvolací správní orgán neshledal žádné pochybení v tom, že správní orgán prvního stupně posuzoval uznatelnost a vykonatelnost předmětného rozhodnutí podle hledisek uvedených v § 64 zákona č. 97/1963 Sb., v platném znění, tj. včetně jeho souladu s veřejným pořádkem České republiky ve smyslu § 64 písmene d) cit. zákona.

K aplikaci výhrady veřejného pořádku odvolací správní orgán uvedl, že česká právní úprava obecně definuje pojem veřejného pořádku v § 36 zákona č. 97/1963 Sb., v platném znění, když jako veřejný pořádek označuje takové zásady společenského a státního zřízení České republiky a jejího právního řádu, na nichž je nutno bez výhrady trvat. Podle § 64 písmene d) cit. zákona nelze cizí rozhodnutí uznat ani vykonat, pokud by se uznání přičilo veřejnému pořádku České republiky. Z uvedeného vyplývá, že veřejný pořádek České republiky se neomezuje pouze na základní principy

demokratického právního státu vyjádřené v Ústavě a Listině základních práv a svobod, ale zahrnuje rovněž obecné zásady jednotlivých právních odvětví, jejichž zachování je nezbytné pro naplňování základních hodnot a zájmů společnosti. Možnost použití výhrady veřejného pořádku je výrazně vyšší tam, kde je konkrétní právní úprava úzce spojena s historickým a kulturním vývojem země. Odvolací správní orgán dále konstatoval, že právní úprava osvojení na území České republiky vyhrazuje možnost společného osvojení dítěte pouze manželům (§ 66 odst. 1 zákona o rodině), přičemž manželství může být uzavřeno jen mezi mužem a ženou (§ 1 odst. 1 cit. zákona). Tento fakt je zákonodárcem dále akcentován v případě nezrušitelného osvojení podle § 74 a násl. zákona o rodině. Takto mohou osvojit dítě pouze manželé, nebo jeden z manželů, který žije s některým z rodičů dítěte v manželství, a nebo pozůstalý manžel po rodiči nebo osvojiteli dítěte. Výjimečně může takto osvojit dítě i osamělá osoba, jestliže jsou jinak předpoklady, že toto osvojení bude plnit svoje společenské poslání. Odvolací správní orgán z uvedeného vyvodil, že zákonodárce v rámci výše cit. právní úpravy zdůrazňuje význam a úlohu rodiny založené manželstvím, které má mimo jiné směřovat k naplnění rodičovství a k výchově dětí, a současně vylučuje možnost společného osvojení dvěma osobami, které nejsou manžely, ať se jedná o faktické společenství druhá a družky nebo o osoby stejného pohlaví žijící ve faktickém svazku či v registrovaném partnerství. Odvolací správní orgán současně konstatoval, že česká právní úprava v tomto směru odpovídá mezinárodnímu standardu (čl. 6 Evropské úmluvy o osvojení dětí). Argumentaci správního orgánu prvního stupně poukazující na nemožnost individuálního osvojení u fyzické osoby žijící v registrovaném partnerství odvolací správní orgán považoval spíše za doplňující, neboť v projednávané věci se nejednalo o osvojení jedním osvojitelem, nýbrž o společné osvojení dvěma osvojiteli stejného pohlaví. Odvolací správní orgán dále uvedl, že český právní řád neupravuje a nepřipouští společné osvojení dítěte jinými osobami, než mužem a ženou žijícími v manželství. Na základě uvedeného odvolací správní orgán dospěl k názoru, že tento princip společné adopce, který zákonodárce opakovaně zdůrazňuje, lze považovat za jednu ze zásad, na nichž je postavena právní úprava tohoto typu náhradní rodinné péče, a tedy i za součást veřejného pořádku České republiky. Při formulaci tohoto názoru odvolací správní orgán podpůrně využil stanoviska oddělení mezinárodního práva civilního Ministerstva spravedlnosti České republiky ze dne 22. 12. 2010, Úřadu pro mezinárodně právní ochranu dětí ze dne 2. 12. 2010 a Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 11. 2010 a současně přihlédl k právní úpravě podmínek uznání cizozemských rozhodnutí o osvojení obsažené v § 63 odst. 1 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém.

Odvolací správní orgán dále konstatoval, že odmítnutím uznání rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého nenastává situace, kdy by Česká republika nedostála svým mezinárodním závazkům vůči Spojeným státům. V předmětné věci není mezi Českou republikou a Spojenými státy uzavřena žádná mezistátní smlouva, která by upravovala vzájemné uznávání rozhodnutí justice týkající se osvojení nezletilých. Stejně tak tuto problematiku neupravuje ani žádná vícestranná mezinárodní smlouva, úmluva či konvence, jejímiž smluvními stranami by byly oba výše uvedené státy. Současně odvolací správní orgán uvedl, že otázka společné adopce dítěte osobami stejného pohlaví není řešena ani Evropskou úmluvou o osvojení dětí ani právem Evropské unie. K odkazům odvolatele na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva odvolací správní orgán uvedl, že některá z odvolatelem zmíněných rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva buď projednáváné věci skutkově nepřiléhají (Loizidu proti Turecku, Keegen proti Irsku, da Silva Mouta proti Portugalsku), nebo se týkají problematiky individuálního osvojení, nikoliv osvojení společného (E. B. proti Francii, Gas a Dubois proti Francii). Odvolací správní orgán dále konstatoval, že rozsudek Nejvyššího soudu republiky Slovinsko, jehož text ve slovinském a anglickém znění odvolatel přiložil k odvolání, nemá na území České republiky ani ve vzájemných vztazích mezi Českou republikou a Spojenými státy žádnou závaznost ani účinky.

Odvolací správní orgán rovněž neakceptoval argumentaci odvolatele, v níž odvolatel namítal, že správní orgán prvního stupně postupoval v rozporu se zájmem nezletilého, když odmítl uznat platnost výše zmíněného rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého na území České republiky. Odvolací správní orgán měl za to, že na právní postavení nezletilého, který je státním občanem Spojených států, žije na území Spojených států a v České republice nikdy trvale nepobýval, nemůže mít rozhodnutí správních orgánů žádný faktický dopad. S přihlédnutím k výše uvedenému vyslovil odvolací správní orgán závěr, že rozsudek Nejvyššího soudu Kalifornie o společném osvojení nezletilého odvolatelem [REDAKCE] a francouzským státním občanem [REDAKCE] nelze uznat na území České republiky pro jeho rozpor s veřejným pořádkem České republiky a společné osvojení založené tímto rozsudkem se tedy nemůže stát právním titulem pro nabytí státního občanství České republiky.

Výše uvedené rozhodnutí odvolacího správního orgánu napadl odvolatel včasnou správní žalobou podanou u Městského soudu v Praze. V obsahu žaloby odvolatel uvedl obdobnou argumentaci jako ve správním řízení a rovněž žalovaný správní orgán setrval na svých stanoviscích již dříve vyjádřených v rozhodnutí napadeném žalobou.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 4. 2016, č. j. 5A 186/2012-61, rozhodnutí odvolacího správního orgánu zrušil a věc vrátil odvolacímu správnímu orgánu k dalšímu řízení. V odůvodnění cit. rozsudku Městský soud v Praze k problematice uznání rozhodnutí Vrchního soudu Kalifornie uvedl, že: *„...cizozemská rozhodnutí ve věcech rodinných mají v České republice účinnost pouze tehdy, nabyla-li právní moci a byla-li uznána příslušnými českými orgány. Zákon č. 97/1963 Sb. stanoví podmínky uznání cizích rozhodnutí negativně, tzn. každé cizí rozhodnutí je v České republice v souladu s § 63 zásadně uznatelné, netrpí-li některou z vad vypočtených v § 64, k nimž se řadí i rozpor cizího rozhodnutí s českým veřejným pořádkem. K uznání cizího rozhodnutí může dojít dvěma procesními způsoby – buď se uznání vyslovuje zvláštním výrokem, anebo je cizí rozhodnutí uznáno tím, že k němu český orgán přihlédne, jako by šlo o rozhodnutí českého orgánu. Zákon č. 97/1963 Sb. tedy výslovně stanoví, že uznání cizího rozhodnutí se v majetkových věcech nevyslovuje zvláštním výrokem, naopak ve věcech manželských a ve věcech určení otcovství se cizí rozhodnutí uznávají jen na základě zvláštního rozhodnutí. O jiných nemajetkových věcech, např. o osvojení dítěte, však zákon mlčí. V souladu s § 64 zákona č. 97/1963 Sb. lze i taková rozhodnutí v České republice uznat, a to neformálním způsobem dle § 65.“* K otázce souladu předmětného rozhodnutí s veřejným pořádkem Městský soud v Praze konstatoval, že: *„Pod pojem veřejného pořádku, na jehož základě lze dospět k závěru o nemožnosti uznání cizího rozhodnutí, nelze podřadit kterékoli kogentní ustanovení českého právního řádu, nýbrž pouze ty nejvýznamnější principy a zásady prolínající se celým právním řádem, na nichž je nutno trvat za jakýchkoli okolností. Těmito nejvýznamnějšími zásadami může být například zásada trvání na ochraně základních práv jednotlivce (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 4. 2006, sp. zn. I. ÚS 709/05).“* Městský soud v odůvodnění cit. rozsudku rovněž uvedl, že: *„Není pochyb o tom, že základní zásady, které jsou součástí veřejného pořádku, mohou představovat rovněž některá význačná ustanovení jednotlivých právních odvětví. Z oblasti rodinného práva lze za zásady, na nichž je nutno bez výhrady trvat, považovat zejména princip monogamie či zájem a blaho dítěte, neboť se jedná o ustálené a neměnné normy, které v zásadě nepodléhají novelizacím a které tvoří základní pilíře celého systému, na němž je rodinné právo vystavěno. Těmito významným zásadám nelze stavět na roveň nemožnost osvojit si dítě za trvání registrovaného partnerství ani pravidlo, že společně si mohou osvojit dítě jen manželé.“*

Na základě výše uvedeného Městský soud v Praze konstatoval, že správní orgány pochybily, když dospěly k závěru, že rozhodnutí o společném osvojení nelze na území České republiky uznat pro jeho rozpor s veřejným pořádkem, neboť rozpor s veřejným pořádkem v tomto případě není dán. Vzhledem k tomu, že odvolatel, který je

osvojitelem nezletilého [REDAKCE], je státním občanem České republiky, nabytí nezletilý státní občanství České republiky ex lege dnem právní moci rozsudku o osvojení. Správní orgány jsou tedy povinny vydat nezletilému k žádosti jeho zákonného zástupce osvědčení o státním občanství České republiky.

Rozsudek Městského soudu v Praze nabytí právní moci dne 4. 4. 2016.

Vzhledem k tomu, že Městský soud v Praze v obsahu rozsudku zmínil, že rozhodnutí Vrchního soudu Kalifornie o osvojení nezletilého bylo na území České republiky uznáno rozsudkem Okresního soudu v Prostějově, vyžádal odvolací správní orgán v dalším řízení od odvolatele předmětný rozsudek Okresního soudu v Prostějově, jímž byla uznána platnost cizozemského rozhodnutí o osvojení nezletilého na území České republiky. Dne 4. 5. 2016 odvolací správní orgán obdržel prostřednictvím právního zástupce odvolatele rozsudek Okresního soudu v Prostějově ze dne 5. 11. 2015, č. j. 0 Nc 4714/2015-85, kterým byl pro území České republiky uznán soudní příkaz k adopci vydaný Vrchním soudem Kalifornie dne 25. 5. 2007 pod sp. zn. RA 07319628 v rozsahu, ve kterém se uznává osvojení nezletilého [REDAKCE] osvojiteli [REDAKCE] a [REDAKCE]. V odůvodnění rozsudku Okresní soud v Prostějově podrobně zhodnotil soulad uznávaného rozhodnutí s veřejným pořádkem, judikaturou Evropského soudu pro lidská práva i Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a svobod.

Podle ustanovení § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění, je v dalším řízení správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost. Odvolací správní orgán tedy s přihlédnutím k obsahu obou výše zmíněných rozsudků rozhodl o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a o vrácení věci k novému projednání. V dalším řízení je správní orgán prvního stupně povinen vydat nezletilému osvědčení o státním občanství České republiky.

P o u ě e n í : Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

Mgr. Pavel Štefaňák
vedoucí oddělení správních činností
a správního trestání